

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

12 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte – Petru Ursache,
judecătorii – Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 martie 2016, declarat de avocatul Andrian Fetcu în numele inculpaților

Chirinciuc Vitalie Ion, născut la 02 mai 1971, originar r-nul Ungheni, s. Costuleni și domiciliat or. Ungheni, str. I. L. Caragiale, 5, ap. 22

și

Prepeliță Vasile Vasile, născut la 24 ianuarie 1987, originar și locuitor r-nul Ungheni, s. Costuleni.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.12.2013 - 26.09.2014;

Instanța de apel: 15.10.2014 - 04.03.2016;

Instanța de recurs: 24.05. - 12.10.2016.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 26 septembrie 2014, Vitalie Chirinciuc și Vasile Prepeliță au fost achitați de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală, Vitalie Chirinciuc și Vasile Prepeliță au fost puși sub învinuire pentru faptul, că la 21 septembrie 2013, aproximativ la ora 17:30, aflându-se în fața barului „Enigma” amplasat pe adresa str. Decebal 14, A, or. Ungheni, în urma unor relații ostile, spontan apărute între ei și Serghei Gorincioi, drept reacție disproporționată la acțiunile ultimului care era în stare de ebrietate alcoolică, i-au aplicat acestuia lovituri cu pumnii în față, în prezența copiilor minori ai părții vătămate.

Deși Vitalie Chirinciuc și Vasile Prepeliță aveau o posibilitate reală de a pleca pentru a stopa conflictul, aceștia profitând de imposibilitatea părții vătămate de a se apăra datorită stării sale de ebrietate, au folosit forța fizică nejustificată pe caz, aplicându-i lui Serghei Gorincioi, multiple lovituri în față și peste picioare, în rezultatul cărora partea vătămată a căzut jos, iar conform raportului de expertiză medico-legală nr. 246 din 08 octombrie 2013, la Serghei Gorincioi au fost constatate vătămări corporale medii.

3. Procurorul, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care, Vitalie Chirinciuc și Vasile Prepeliță să fie recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, la 5 ani închisoare fiecare, iar în temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa aplicată să le fie suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 3 ani fiecare, cu admiterea acțiunii civile în cuantumul actelor confirmative prezentate de către partea vătămată.

În susținerea cerințelor sale, procurorul a invocat, că prima instanță a dat o apreciere unilaterală probelor prezentate în speță, ignorând totalmente faptul că, vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii incriminate este confirmată prin declarațiile părții vătămate S. Gorincioi; martorilor M. Andrușca, P. Griceaniuc, N. Echim, I. Gorincioi, V. Caliga; expertului Gr. Jantovan, precum și prin probele scrise anexate la materialele cauzei.

Totodată, procurorul a menționat, că nerecunoașterea de către inculpați a vinovăției în săvârșirea infracțiunii incriminate, nu poate servi temei de achitare a acestora, deoarece în cadrul cercetării judecătorești au fost administrate suficiente probe care cu certitudine confirmă atât prezența vătămarilor cauzate prin lovituri, cât și vinovăția acestora în săvârșirea infracțiunii incriminate, ori, declarațiile inculpaților în cazul dat, urmau a fi apreciate de către prima instanță drept o metodă de apărare.

3.1. Partea vătămată Serghei Gorincioi, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Vitalie Chirinciuc și Vasile Prepeliță să fie recunoscuți vinovați în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, cu admiterea acțiunii civile în cuantumul pretențiilor solicitate.

În susținerea apelului, partea vătămată a invocat dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, menționând că prima instanță nu a luat în considerație declarațiile părții vătămate care coroborează cu declarațiile martorilor M. Andrușca, P. Griceaniuc, N. Echim, S. Gorincioi, I. Gorincioi, V. Caliga, S. Gulica, S. Sajin, probe care în cumul cu concluziile raporturilor de expertiză medico-legală nr. 246 din 08 octombrie 2013 și nr. 277 din 25 noiembrie 2013 demonstrează vinovăția inculpaților de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 martie 2016, au fost admise apelurile declarate, casată parțial sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Vitalie Chirinciuc și Vasile Prepeliță au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, la 5 ani închisoare fiecare, iar în temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată fiecăruia condiționat pentru perioada de probațiune de 2 ani.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Serghei Gorincioi a fost admisă parțial, fiind încasat în mod solidar de la Vitalie Chirinciuc și Vasile Prepeliță în beneficiul părții vătămate sumele: 4592, 74 lei, cu titlu de prejudiciu material; 2000 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică; 7000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

În rest, sentința a fost menținută.

La adoptarea soluției date, instanța de apel a constatat în fapt, că Vitalie Chirinciuc și Vasile Prepeliță, la 21 septembrie 2013, aproximativ la ora 17:30, aflându-se în fața barului „Enigma” amplasat pe adresa str. Decebal, 14A,

or. Ungheni, în urma unor relații ostile, spontan apărute între ei și Serghei Gorincioi, drept reacție disproporționată la acțiunile ultimului care era în stare de ebrietate alcoolică, i-au aplicat acestuia lovituri cu pumnii în față, în prezența copiilor minori ai părții vătămate.

Deși Vitalie Chirinciuc și Vasile Prepeliță aveau o posibilitate reală de a pleca pentru a stopa conflictul, aceștia profitând de imposibilitatea părții vătămate de a se apăra datorită stării sale de ebrietate, au folosit forța fizică nejustificată pe caz, aplicându-i lui Serghei Gorincioi, multiple lovituri în față și peste picioare, în rezultatul cărora partea vătămată a căzut jos, iar conform raportului de expertiză medico-legală nr. 246 din 08 octombrie 2013, la Serghei Gorincioi au fost constatate vătămări corporale medii.

Astfel, analizând *declarațiile părții vătămate S. Gorincioi; martorilor P. Griceaniuc, V. Caliga, N. Echim, A. Gălușca, I. Gorincioi, S. Gorincioi; expertului Gr. Jantovan; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 21 septembrie 2013, cu planșa ilustrativă (f.d. 8-12, vol. I); procesele-verbale de ridicare și examinare a înregistrărilor video (f.d. 27-29, vol. I); procesele-verbale de confruntare (f.d. 57, 58-59, vol. I); procesele-verbale de verificare a declarațiilor la fața locului din 18, 22 noiembrie 2013, cu planșele ilustrative (f.d. 112-114, 122-125, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 246 din 21 octombrie 2013 (f.d. 67, vol. I); raportul de expertiză medico-legală suplimentară nr. 277 din 27 noiembrie 2013 (f.d. 138, vol. I)*, instanța de apel a conchis, că la examinarea cauzei respective, prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 26, 27, 93-101 Cod de procedură penală, nu a cercetat cauza multiaspectual, nu a dat apreciere corectă probelor prezentate prin prisma pertinentei, concludenței, coroborării lor, nefiind reținută corect starea de fapt în speță, ori, soluția primei instanțe precum că, nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, instanța de apel a considerat-o neîntemeiată, deoarece contravine bazei probante prezentate de acuzare.

Instanța de apel a enunțat, că nu are temei de a pune la îndoială declarațiile părții vătămate S. Gorincioi (*între inculpați și partea vătămată a avut loc un conflict și că inculpații i-au aplicat lovituri părții vătămate în față și peste piciorul drept*), care coroborează cu celelalte probe stabilite pe cauză și care confirmă cu certitudine că leziunile corporale medii au apărut în urma aplicării loviturilor de către ambii inculpați, care au acționat cu o intenție unică, ori, partea vătămată și-a susținut univoc declarațiile pe tot parcursul urmăririi penale cât și în cadrul examinării cauzei în instanțele de fond, mai mult, în cadrul efectuării confruntărilor dintre partea vătămată și bănușii V. Chirinciuc și V. Prepeliță, partea vătămată a indicat, că a fost lovit în față și peste piciorul drept.

La fel, versiunea inculpaților prin care se susține că, leziunile corporale medii, partea vătămată le-a primit deoarece se afla în stare de ebrietate și a căzut jos de câteva ori, fracturile apărând în urma căderii pe scări, instanța de apel a considerat-o neîntemeiată, deoarece această poziție este combătută prin rapoartele de expertiză medico-legală nr. 246 din 08 octombrie 2013 și nr. 277 din 25 noiembrie 2013, din care rezultă, că nu era posibil ca leziunile vizate să fie produse în urma căderii, iar vătămrile corporale de pe față la cet. S. Gorincioi au fost produse de acțiunea unui obiect dur contondent, la aplicarea acestor vătămări au fost aplicate nu mai puțin de două lovituri, iar victima în raport cu agresorul se afla față în față și putea să se afle atât în poziție verticală, cât și orizontală.

În același context, instanța de apel a supus criticii și versiunea inculpaților prin care se susține că, partea vătămată S. Gorincioi a provocat conflictul și că este vina lui că a primit leziunile corporale, deoarece aceasta nu confirmă nevinovăția acestora, mai mult, partea vătămată nu neagă faptul că a provocat conflictul, acesta fiind tras la răspundere contravențională pentru faptele sale.

La capitolul individualizării pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal.

Făcând trimitere la prevederile art. art. 220 alin. (3), 219 alin. (4), 387 alin. (1) Cod de procedură penală, precum și art. 1423 alin. (1), (2) Cod civil, instanța de apel a conchis de a admite acțiunea civilă înaintată de partea vătămată în partea încasării prejudiciului material în sumă de 4592, 74 lei, care se confirmă prin bonurile de plată anexate la materialele cauzei (f.d. 22-41, vol. II).

Totodată, instanța de apel a menționat, că prejudiciul moral solicitat de către partea vătămată în sumă de 30000 lei, este exagerat, ori cuantumul prejudiciului moral ce urmează a fi încasat de la inculpați trebuie să fie echitabil tuturor circumstanțelor cauzei, astfel, luând în considerație și faptul că anume partea vătămată a fost inițiatorul conflictului, a fost admisă de către instanța de apel parțial acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului moral, fiind încasată în mod solidar de la inculpați suma de 7000 lei.

Prin urmare, instanța de apel a admis și cererea părții vătămate referitor la încasarea cheltuielilor de asistență juridică, fapt care la fel a fost confirmat prin bonul de plată anexat la materialele cauzei (f.d. 41, vol. II).

5. Avocatul Andrian Fetcu în numele inculpaților, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitând casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În susținerea recursului apărarea a invocat dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, menționând în acest sens că, prima instanță corect a constatat precum că, acuzațiile aduse inculpaților nu sunt justificate, deoarece probele administrate de către procuror sunt combătute de probele cercetate în cadrul primei instanțe.

În contextul vizat supra, apărarea a invocat, că din declarațiile martorului A. Gălușca rezultă, că în cadrul conflictului iscat cel mai agitat era anume partea vătămată S. Gorincioi, care a provocat conflictul, mai mult, martorul a susținut că, nu a văzut ca V. Chirinciuc să-i fi aplicat părții vătămate careva lovituri; din declarațiile martorilor P. Griceaniuc, V. Caliga, S. Gulica și S. Sajin rezultă că, inculpatul era în stare de ebrietate și agresiv, încercând de câteva ori să-l lovească pe V. Prepeliță cu piciorul, mai mult, ultimul martor a declarat că, S. Gorincioi, fiind în stare de ebrietate, a lunecat și a căzut jos, lovindu-se de scări, S. Gorincioi l-a lovit anterior pe V. Prepeliță, iar acesta la rândul său, pentru a înlătura un eventual atac, l-a lovit și el în față, de la ce S. Gorincioi a căzut jos.

În viziunea apărării, prima instanță corect a apreciat critic declarațiile martorilor M. Andrușca, I. Gorincioi și S. Gorincioi, dat fiind faptul că ultimii sunt rude cu partea vătămată, mai mult, în cadrul judecării apelurilor au fost constatate evidente contradicții în declarațiile martorului I. Gorincioi referitor la care picior au fost aplicate lovituri părții vătămate și în ce circumstanțe a avut loc conflictul, iar în declarațiile martorului S. Gorincioi referitor la geamurile localului în apropierea

căruia s-a produs incidentul, precum și posibilitatea de a observa evenimentele petrecute.

La același subiect, apărarea a specificat, că există divergențe și între declarațiile părții vătămate S. Gorincioi și a martorului I. Gorincioi în raport cu declarațiile date în cadrul urmăririi penale, cu referire la începutul conflictului și care a fost motivul intervenției lui I. Gorincioi în acel conflict, ori, instanța de apel în viziunea recurentului urma să aprecieze critic aceste declarații.

În continuare, apărarea a opinat pentru faptul, că învinuirea înaintată inculpaților este nejustificată și din punct de vedere că, inculpații aveau posibilitatea reală de a evita conflictul, ori, această posibilitate o avea și partea vătămată, în circumstanța în care inculpatul V. Chirinciuc se afla la locul său de muncă.

Apărarea a mai menționat, că declarațiile expertului Gr. Jantovan, la fel urmau să fie apreciate critic de către instanța de apel, ori, ultimul nu a avut o poziție confirmativă referitor la mecanismul producerii traumatismului depistat la partea vătămată.

Referitor la înregistrarea video, în opinia apărării la fel sub nici o formă nu confirmă ipoteza înaintată de acuzare și partea vătămată, nefiind observate clar și concludent careva violențe din partea inculpaților, fapte care în cumul pun la îndoială existența infracțiunii, situație interpretabilă în favoarea inculpaților.

6. Asupra recursului declarat de apărare a depus referință procurorul, solicitând respingerea acestuia, deoarece motivele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, prevăzute la art. 427 Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decida asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că, recursul este declarat peste termen.

Termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului el urmează a fi respins ca tardiv, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform dispozițiilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel din 04 martie 2016, rezultă că inculpații Vitalie Chirinciuc și Vasile Prepeleț, precum și avocatul în numele acestora Andrian Fetcu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului deciziei (f.d. 238, verso, vol. II), ulterior aceștia fiind înștiințați că pronunțarea deciziei motivate va avea loc la 23 martie 2016 (f.d. 239, verso, vol. II).

Totodată, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel din 23 martie 2016 se atestă că, decizia motivată a fost pronunțată atât în lipsa inculpaților cât și a apărătorului acestora Andrian Fetcu (f. d. 242, vol. II) fiind înmănată, contra semnătura, copia de pe aceasta doar procurorului prezent (recipisa f.d. 252, vol. II).

Astfel, reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, în speță, termenul de declarare a recursului se calculează începând cu 24 martie 2016, care a expirat la 25 aprilie 2016, aceasta fiind și ultima zi pentru declararea recursului.

În speță, Colegiul penal a stabilit, că recursul ordinar înaintat de avocatul Andrian Fetcu în numele inculpaților, a fost depus la 27 aprilie 2016, adică cu omiterea termenului de 30 de zile stabilit de lege pentru declararea recursului ordinar.

În susținerea soluției adoptate, instanța de recurs evidențiază că inculpații Vitalie Chirinciuc și Vasile Prepețiță, cunoscând despre data pronunțării deciziei motivate, urmau să se intereseze de soarta dosarului, având obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, cauza Ghirea versus Moldova din 26 iunie 2012), de a proteja drepturile sale de acces la instanță, inclusiv și de a depune în termenul legal cererea de recurs, fapt însă ignorat de aceștia, ce în consecință, s-a soldat cu omiterea nejustificată a termenului de declarare a recursului.

Având în vedere că, în situația când instanța de recurs respinge recursul ca fiind tardiv, nu se expune asupra circumstanțelor de drept ale cauzei și legalității hotărârii adoptate, din acest punct de vedere, nu există teme de a se expune asupra legalității deciziei instanței de apel referitor la criticele invocate în cererea de recurs nominalizată.

În astfel de circumstanțe, raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, rezultă că recursul declarat de avocatul Andrian Fetcu în numele inculpaților este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

8. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de avocatul Andrian Fetcu în numele inculpaților Vitalie Chirinciuc și Vasile Prepețiță, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 martie 2016, în cauza penală în privința lui *Chirinciuc Vitalie Ion* și *Prepețiță Vasile Vasile*, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 11 noiembrie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev